



Zn. INSP3-3560/08-12

ROZHODNUTÍ

Úřad pro ochranu osobních údajů, jako příslušný správní orgán podle § 10 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, § 2 odst. 2 a § 46 odst. 4 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, rozhodl dne 30. října 2008 takto:

Je prokázáno, že účastník řízení: Česká republika - Ministerstvo vnitra, se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7, IČ: 00007064, v souvislosti s využíváním a zpřístupňováním osobních údajů evidence obyvatel v Informačním systému evidence obyvatel, jako správce osobních údajů ve smyslu § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb.,

zaslal ..., trvalým pobytem ..., na její žádost výpis z Informačního systému evidence obyvatel ze dne 21. února 2007, ve kterém byly uvedeny nepravdivé údaje o jejím trvalém bydlišti v době od 20. listopadu 1959 do 12. října 1992, a dále nezajistil blokování jejích osobních údajů dle § 8a odst. 2 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), poté, kdy jej žadatelka na nepřesnost upozornila, přičemž tento stav trval nejméně do 3. března 2008,

dále evidoval ke dni 11. září 2007 v Informačním systému evidence obyvatel u ..., trvalým pobytem ... rodinný stav provdaná; přičemž jako její manžel byl evidován ..., trvalým pobytem ..., u něhož byl od 31. března 1980 evidován rodinný stav rozvedený; dále ke dni 23. ledna 2008 evidoval u ... rodinný stav ženatý a u ... evidoval rodinný stav vdova s účinností ode dne 2. října 2007, což je datum úmrtí stěžovatele ..., a nezajistil ve smyslu § 8a odst. 2 zákona č. 133/2000 Sb. blokování jejích osobních údajů, u nichž prokazatelně existoval nesoulad, a tento stav trval nejméně do 3. března 2008,

dále v náhodně vytvořeném vzorku údajů uchovávaných v Informačním systému evidence obyvatel - žijících nositelů příjmení Kadeřábek a Kamenická - bylo ke dni 24. ledna 2008 uvedeno 42 osob, jejichž rodné číslo mělo nulovou koncovku (tj. 000 nebo 0000), a byly zjištěny dvě dvojice osob se shodným jménem, příjmením a dnem narození, z nichž vždy jedna měla nulovou a jedna nenulovou koncovku, a žádný ze

zobrazených záznamů s nulovou koncovkou rodného čísla nebyl označen tak, aby bylo patrné, že údaj o rodném čísle je blokován a že je prověřována jeho správnost, dále bylo v Informačním systému evidence obyvatel nalezeno celkem 2 912 403 osob, které byly zaznamenány buď bez rodného čísla nebo s nulovými koncovkami, z čehož je 1390 osob s vlastním záznamem,

dále vedl ke dni 24. ledna 2008 v Informačním systému evidence obyvatel celkem 2208 žijících stoletých a starších obyvatel, když v evidenci České správy sociálního zabezpečení bylo k datu 12. února 2008 evidováno 726 žijících osob narozených v letech 1898 až 1908, a osobní údaje subjektů údajů narozených od roku 1898 do roku 1908 jako osob žijících, vedené v Informačním systému evidence obyvatel, tedy neodpovídaly skutečnosti a současně u žádného z těchto subjektů údajů nebylo označení, které by signalizovalo pochybnosti o platnosti kteréhokoliv osobního údaje (blokování) ve smyslu ustanovení § 8a odst. 2 zákona 133/2000 Sb.,

dále u náhodně vybrané ..., narozené ..., by l v Informačním systému evidence obyvatel uveden trvalý pobyt v ...; údaje v dostupném datovém souboru Informačním systému evidence obyvatel - městské evidenci obyvatel hl. m. Prahy se shodovaly s údaji v centrální evidenci, přičemž ... nežije,

a dále ke dni 23. ledna 2008 a následně opět ke dni 8. srpna 2008 byly osobní údaje ..., rodné číslo ..., vedeny v Informačním systému evidence obyvatel, přičemž až do doby prověřování osobních údajů této zemřelé pro účely kontroly provedené Úřadem pro ochranu osobních údajů, nebyly osobní údaje ... vedené v Informačním systému evidence obyvatel prověřeny, ačkoli pochybnost o správnosti je důvodná s ohledem na prostou hodnotu data narození, a od skončení kontroly do dne vydání příkazu zn. INSP3-3560/08-2 ze dne 14. srpna 2008 účastník řízení nezajistil blokování odpovídajících osobních údajů tohoto subjektu údajů a ani nedoložil, že by kdykoli před ukončením kontroly provedl nějaké prověření přesnosti údajů jakékoli skupiny obyvatel zapsaných v Informačním systému evidence obyvatel jako žijící nebo k takovému prověření vydal pokyn,

výše uvedeným účastník řízení porušil povinnost stanovenou v § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb., tedy zpracovat pouze přesné osobní údaje, které získal v souladu s tímto zákonem. Je-li to nezbytné, osobní údaje aktualizuje. Zjistí-li správce, že jím zpracované osobní údaje nejsou s ohledem na stanovený účel přesné, provede bez zbytečného odkladu přiměřená opatření, zejména zpracování blokuje a osobní údaje opraví nebo doplní, jinak osobní údaje zlikviduje,

a tím spáchal správní delikt dle § 45 odst. 1 písm. b) zákona č. 101/2000 Sb., neboť zpracovával nepřesné osobní údaje, za což se mu v souladu s § 45 odst. 3 zákona č. 101/2000 Sb. ukládá

pokuta ve výši 70.000 Kč
(slovy sedmdesát tisíc korun českých)

a dále podle § 79 odst. 5 správního řádu povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč,

obojí splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí bezhotovostním převodem na účet vedený u ČNB, č. ú. 3754-5825001/0710, variabilní symbol IČ účastníka řízení, konstantní symbol 1148.

Odůvodnění

Toto správní řízení bylo zahájeno dne 18. srpna 2008 doručením příkazu Úřadu pro ochranu osobních údajů zn. INSP3-3560/08-2 ze dne 14. srpna 2008 účastníkovi řízení. Tímto příkazem mu byla uložena pokuta ve výši 70.000 Kč a dále povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč. Podáním odporu ze dne 20. srpna 2008, který obdržel Úřad pro ochranu osobních údajů dne 25. srpna 2008, byl uvedený příkaz zrušen a pokračovalo správní řízení vedené s účastníkem řízení pro podezření z porušení povinnosti stanovené v § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb. Ke skutkovému stavu, který je předmětem správního řízení, se účastník řízení vyjádřil dopisem čj. MV-66707-9/OBP-P-2008 ze dne 29. září 2008.

Ze spisového materiálu vyplývá, že účastník řízení v souvislosti s využíváním a zpřístupňováním osobních údajů evidence obyvatel v Informačním systému evidence obyvatel (dále jen „ISEO“), jako správce osobních údajů ve smyslu § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb., nakládal ve smyslu jeho § 4 písm. e) s osobními údaji ..., ... a ... a s osobními údaji dalších obyvatel České republiky způsobem uvedeným ve výroku rozhodnutí.

Ve svém vyjádření ze dne 29. září 2008 sdělil účastník řízení, že dle § 45 odst. 1 písm. b) zákona č. 101/2000 Sb. se spáchání správního deliktu může dopustit pouze právnická osoba nebo fyzická osoba podnikající podle zvláštních předpisů tím, že při zpracování osobních údajů zpracovává nepřesné osobní údaje. Česká republika - Ministerstvo vnitra, které je dle § 3 odst. 1 zákona č. 133/2000 Sb. správcem ISEO, nemohla spáchat správní delikt, neboť není právnickou osobou, ani fyzickou osobou podnikající podle zvláštních právních předpisů.

Dále účastník řízení sdělil svůj názor, že ne všechny údaje uvedené v příkazu zn. INSP3-3560/08-2 ze dne 14. srpna 2008 na str. 1 a 8, které jsou označeny za údaje osobní ve smyslu § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb., jsou skutečně údaji osobními (jedná se např. o počátek trvalého pobytu a datum ukončení trvalého pobytu). Zákon č. 133/2000 Sb. rozlišuje kategorie údajů např. v § 3 odst. 3, kde se hovoří o údajích vedených v ISEO, a údajů osobních v § 8 odst. 2 a 5.

K případu stěžovatelky ... uvedl, že podle § 8a odst. 2 zákona č. 133/2000 Sb. účastník řízení v případě důvodných pochybností o správnosti a úplnosti údajů v ISEO požádá příslušný zdroj informačního systému, aby s uvedením důvodů těchto pochybností vyzval obyvatele k ověření údajů v informačním systému a k případnému předložení dokladů ke zjištění aktuální správnosti a úplnosti údajů. Teprve na základě zjištěného nesouladu v údajích v informačním systému (nikoli pouze na základě upozornění subjektu údajů), tento zdroj, nikoli účastník řízení, má zajistit jejich blokování proti případnému dalšímu zpracování a prostřednictvím účastníka řízení prověřit jejich správnost; účastník řízení poté zabezpečí doplnění chybějících údajů, odstranění nesprávných údajů nebo odstranění údajů vedených mimo rámec podmínek stanovených zvláštním zákonem. Občan má právo v případě, že osobní údaje k jeho osobě, které neodpovídají aktuálnímu stavu nebo nejsou

přesné, byly zablokovány nebo zlikvidovány. Tak tomu v případě ... nebylo, neboť nepožadovala blokaci.

Účastník řízení dále uvedl, že ISEO je tvořen jednak manuální evidencí přihlašovacích karet, pokrývající zhruba období let 1953 až 1980, a počítačově vedenou databází, která byla vytvářena v průběhu 80. let minulého století. Do rutinního provozu byla automatizovaná evidence obyvatel, postavená na terminálové aplikaci a informační technologii WYSE, nasazena v srpnu 1994. K upřesnění uvedl, že v ISEO jsou vedeny pouze údaje o obyvatelích, kteří žili na území České republiky po roce 1953, a to jen za předpokladu, že dosáhli věku 15 let a byli přihlášení k trvalému pobytu. Přihlašovací lístky k trvalému pobytu z let 1918 až 1953 netvoří již součást stávajícího ISEO, nejsou uloženy centrálně, ale v jednotlivých státních oblastních archivech. Dle názoru účastníka řízení není možné blokovat údaje pouze z toho důvodu, že má správce pochybnost o jejich pravdivosti bez tohoto, aniž by správnost, resp. nesprávnost byla ověřena. Pouhá skutečnost, že se osoba narodila před rokem 1908, nezakládá účastníku řízení povinnost označovat údaje těchto žijících osob, které by signalizovalo pochybnosti o platnosti kteréhokoliv osobního údaje (blokování) ve smyslu ustanovení § 8a odst. 2 zákona č. 133/2000 Sb. K této problematice je nutné připomenout i plnění oznamovací povinnosti matričních úřadů, které mají povinnost údaje vedené v matričních knihách bezodkladně předávat obecním úřadům obcí s rozšířenou působností, které je zavedou do ISEO. Účastník řízení provádí šetření údajů živých osob narozených před 1. lednem 1900 a v souvislosti s výsledky případné následné odstraňování nesouladů. V současné době účastník řízení také pracuje na přípravě projektu porovnání údajů vedených v ISEO a údajů vedených Českou správou sociálního zabezpečení. Účastník řízení nemůže svévolně zpochybňovat (bez příslušných dokladů) údaje v ISEO, protože u žijících osob starších než 100 let by např. mohlo dojít k jejich psychické újmě. U těchto osob je také obtížné určit hranici, která by určovala, odkdy má být o správnosti údaje pochybováno.

V kontrolním protokolu je konstatováno, že kontrolou bylo zjištěno porušení povinnosti uložené účastníku řízení v § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb., ale tohoto porušení se měl dopustit tím, že nezískal osobní údaje ... v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb. a nikoliv tím, jak je uvedeno v příkazu zn. INSP3-3560/08-2 ze dne 14. srpna 2008, že „v ISEO byl ke dni 11. září 2007 u stěžovatelky ... zaznamenán od 23. března 2007 rodinný stav provdaná; jako její manžel byl evidován stěžovatel ..., u něhož byl k témuž dni zaznamenán od 31. března 1980 rodinný stav rozvedený.“ Dle názoru účastníka řízení bylo toto zjištění provedeno nad rámec deklarovaného účelu kontroly. Účastník řízení vyslovil názor, že neporušil povinnost vyplývající z § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb. tím, že ke dni 23. ledna 2008 byl u stěžovatele ... zaznamenán rodinný stav ženatý a u stěžovatelky ... byl zaznamenán rodinný stav vdova s účinností ode dne 2. října 2007, což je datum úmrtí stěžovatele V ISEO jsou údaje o rodinném stavu žijící osoby aktualizovány ke dni změny, tzn. ke dni úmrtí partnera; u osoby zemřelé jsou údaje vedeny do dne změny, tedy úmrtí, s tím, že je doplněn údaj o úmrtí. Totéž se týká údajů o trvalém pobytu zemřelé osoby. Osoba zemřelá k určitému datu měla platný trvalý pobyt na konkrétní adrese a od konkrétního data. Každý uživatel pracuje s tímto údajem o platném pobytu osoby do dne jeho změny stavu, tedy úmrtí. Pro účastníka řízení je nepředstavitelné, že by do důsledku aplikoval výklad inspektorky Úřadu pro ochranu osobních údajů, jelikož by musel z ISEO vymazat všechny údaje o zemřelém - zemřelý nemá trvalý pobyt, nemá rodinný stav, neexistuje, a tudíž nemá ani jméno.

Tento výklad je pro účastníka řízení neakceptovatelný a dle jeho názoru pokud jsou v ISEO vedeny údaje o zemřelém ke dni úmrtí, je tak naplněno ustanovení § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb. Účastník řízení dále sdělil svoje výhrady proti tvrzení, že nedoložil, že by kdykoli před ukončením kontroly prováděné podle zákona č. 101/2000 Sb. provedl nějaké prověření přesnosti údajů jakékoli skupiny obyvatel zapsaných v ISEO jako žijící nebo k takovému prověření vydal pokyn.

Účastník řízení dále sdělil, že spolu s krajskými úřady a obecními úřady obcí s rozšířenou působností šetří v součinnosti s příslušnými zdrojovými místy ISEO správnost evidovaných údajů a zjednává jejich nápravu, jsou-li vedeny nesprávně. Nesoulady šetřené odborem správních činností lze obecně rozdělit do několika skupin.

Nesoulady šetřené z podnětu obdržného od subjektu oprávněného využívat data ISEO např. obyvatelé, katastrální úřady, Policie České republiky, soudy. Tyto podněty mohou být různého rozsahu, mohou se týkat jedné konkrétní osoby nebo celého výčtu osob. Ke dni 15. září 2008 bylo v systému Ginis zjištěno cca 700 žádostí o prověření údajů vedených v ISEO a zjednání jejich nápravy. Jejich značnou část představují individuální žádosti obyvatel, kteří mají pochybnosti o správnosti údajů evidovaných k jejich osobě z podnětu např. soudů, stavebních spořitelen nebo penzijních fondů.

Dále jde o nesoulady zjištěné v rámci vlastní činnosti odboru správních činností účastníka řízení, kdy se jedná se o nesoulady zjištěné v souvislosti s poskytováním údajů z ISEO, zaváděním údajů o osvojení, poskytováním rodných čísel výdejovým místům (porovnáváním údajů uvedených na žádosti o poskytnutí rodného čísla s údaji v ISEO), budováním registru rodných čísel atd. Např. při zavádění údajů do databáze registru rodných čísel je prováděna kontrola správnosti zadaných dat jejich porovnáním s údaji vedenými v ISEO. Je-li zjištěn nesoulad, je zpravidla správnost evidovaných údajů prověřena v součinnosti s matričními úřady a následně zjednána náprava buď přímo v registru rodných čísel nebo prostřednictvím příslušného zdrojového místa v ISEO. Pro tyto nesoulady je veden samostatný sběrný arch, čítající k 15. září 2008 celkem 1015 čísel jednacích.

Dále to jsou hromadně generované nesoulady, kam lze zahrnout nesoulady, které jsou jednorázově či průběžně generovány odborem realizace projektů e-Government a odborem centrálních informačních systémů účastníka řízení a předávány odboru správních činností účastníka řízení k jejich prošetření a odstranění. Např. od počátku roku 2007 je postupně šetřena správnost a jedinečnost multiplicitních rodných čísel, jsou shromažďovány podklady a zjednávána náprava evidovaných údajů. Převážně se jedná o nesoulady vzniklé chybným zadáním údajů či nesprávným zaevidováním osvojení před 1. červencem 2000, kdy nabyl účinnosti zákon č. 133/2000 Sb.

Dále to jsou nesoulady zjištěné v rámci kontrolní činnosti Úřadu pro ochranu osobních údajů. Odbor správních činností účastníka řízení zahájil šetření nesouladů v ISEO na základě dodatečně obdržného seznamu. V součinnosti se zdrojovými místy ISEO jsou nesoulady v údajích vedených v informačním systému průběžně odstraňovány. V rámci kontroly dodržování povinností stanovených zákonem č.101/2000 Sb. prováděné inspektorkou Úřadu pro ochranu osobních údajů byl pořízen kontrolní protokol obsahující opatření k nápravě zjištěných nedostatků. Již při předávání kontrolního protokolu zástupci účastníka řízení inspektorce Úřadu pro

ochranu osobních údajů sdělili, že některé termíny (zejména související se softwarovou změnou) není možné v daném termínu dodržet. Inspektorka Úřadu pro ochranu osobních údajů na toto adekvátně nereagovala a ponechala, zejména s argumentací ve vztahu k platné právní úpravě, termíny, které jsou z pohledu účastníka řízení velmi krátké. Uvedená opatření se účastník řízení snažil napravit dle předešlé dohody s inspektorkou Úřadu pro ochranu osobních údajů. Podařilo se zahájit softwarovou možnost údaj „zpochybnit“, podařilo se efektivněji kontrolovat údaje, nastolila se periodická kontrola logicky nesprávných údajů. Inspektorce Úřadu pro ochranu osobních údajů byly zasílány průběžně zprávy o nápravě. Inspektorka Úřadu pro ochranu osobních údajů souhlasila s postupem s možností použití funkce „zpochybněno“ a sama považovala funkcionalitu za splněnou. Účastník řízení započal (což dělal periodicky stále) prošetřovat a došetřovat určité nesrovnalosti zjištěné v rámci údajů v ISEO při kontrole. Z tohoto pohledu bylo překvapující sdělení inspektorky Úřadu pro ochranu osobních údajů při následné kontrole, že je nucena revidovat své konstatování o splněných opatřeních. Podle výše uvedeného je doloženo, že účastník řízení zavedl možnost „blokovat“ (zpochybnit) údaj v ISEO (s tímto postupem byl vysloven souhlas), okamžitě započal šetřit případy uvedené v kontrolním protokolu s tím, že prováděl i další šetření, tak jako doposud.

Jako řešení ke zdárnému splnění opatření k nápravě se jeví urychlené dokončení projektu porovnání dat s Českou správou sociálního zabezpečení nebo též s Všeobecnou zdravotní pojišťovnou a připravovat ISEO na zapojení do základních registrů. Po schválení zákona o základních registrech bude „čištění“ probíhat na základě zákonného zmocnění. Účastník řízení se připravuje na největší koncepční změnu v rámci práce s informacemi, kdy po zavedení nového systému budou informační systémy (a tedy i ISEO) pracovat efektivněji a díky nové koncepci sdílení dat a jejich porovnávání v rámci právního řádu České republiky bude jejich kontrola a tzv. „čištění“ mnohem snazší a dynamičtější.

K předmětu tohoto správního řízení zejména s ohledem na vyjádření účastníka řízení lze konstatovat, že tvrzení, že nemůže spáchat správní delikt podle zákona č. 101/2000 Sb., neboť není právnickou osobou, ani fyzickou osobou podnikající podle zvláštních právních předpisů, je účelovou a nesprávnou interpretací zákonného textu. Jestliže byl správní delikt spáchán jednáním Ministerstva vnitra, které se nachází v právním postavení správce osobních údajů podle § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb., tedy v pozici odpovědného subjektu na základě tohoto zákona, je subjektem správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. Česká republika, za kterou na základě zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, vystupuje v odpovědnostním právním vztahu Ministerstvo vnitra České republiky.

K vyjádření k případu stěžovatelky ... lze konstatovat, že účastník řízení bylo vytýkáno, že údaje neoznačil ani poté, co byly naplněny jím uváděné podmínky. Označení však nemohl provést „zdroj“, neboť mu to neumožňovalo programové vybavení pořízené a zvolené účastníkem řízení. Argumentace účastníka řízení se odchyluje od argumentace Úřadu pro ochranu osobních údajů např. v tom, že stěžovatelka ... nepožadovala blokaci údajů, u něhož ve spolupráci s ní účastník řízení konstatoval důvodnou pochybnost o správnosti. Povinnost blokovat totiž vyplývá z § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb., nikoli z jeho § 21 odst. 1 písm. b). Povinnost blokovat je přitom uložena nejen ostatním subjektům, které se na provozování ISEO podílejí, ale také účastník řízení, a to i za použití úzce

jazykového výkladu; tato povinnost je výslovně účastníku řízení uložena v § 8a odst. 1 a 2 zákona č. 133/2000 Sb.

K nemožnosti blokovat údaje pouze z toho důvodu, že má správce pochybnost o jejich pravdivosti bez toho, že by správnost, resp. nesprávnost byla ověřena, lze konstatovat, že jde o významový posun. Úřadem pro ochranu osobních údajů konstatované porušení spočívá v určitém postupu účastníka řízení, který směřuje proti dosažení stavu vyžadovaného jak zákonem č. 133/2000 Sb., tak zákonem č. 101/2000 Sb., totiž zpracování pouze přesných údajů a aktivnímu provádění opatření k dosažení přesnosti, jejichž součástí je výslovně povinnost blokovat nepřesné údaje. Tato povinnost nemůže být zúžena na blokování na žádost subjektu údajů.

K věci lze dále konstatovat, že podstatou porušení povinnosti podle zákona č. 101/2000 Sb. účastníkem řízení je nedůslednost v plnění jeho povinností při provozování ISEO, spočívající v řetězu operací tj. připouštění zápisu neexistujících koncovek rodného čísla - neprovádění formálně logických kontrol, následovaných kontrolami logickými a případně dále individuálním prověřením, a posléze, jak bylo prokázáno v průběhu kontroly, nereagováním na prokázaná zjištění o důvodnosti pochyb o správnosti. Interpretace povinnosti, že označit nebo blokovat údaj může účastník řízení až poté, co je úplně ukončen sled operací vedoucí k zápisu správného údaje, je nepřipustná a nelogická; označování v takovém případě pozbývá smyslu, neboť údaje jsou nejen vždycky (právně) přesné, ale nikdy nezpochybněné. Současně této interpretaci neodpovídá ani skutečnost, že funkčnost blokování byla v ISEO již v reakci na kontrolní zjištění a na uložená opatření k nápravě zavedena.

K vyjádření účastníka řízení k osobám narozeným před rokem 1908 lze opět konstatovat, že jde o významový účelový posun, neboť spisová dokumentace shromážděná a vytvořená inspektorkou Úřadu pro ochranu osobních údajů nikde nepracuje s takovou významovou zkratkou. Rovněž argumentaci účastníka řízení o možné psychické újmě osob starších 100 let nelze přijmout, neboť nutnost kontaktování kteréhokoli subjektu údajů nelze, a to ani nepřímo, z žádné části kontrolního protokolu dovozovat. Naopak je zcela zjevné, že je-li v ISEO evidováno výrazně více žijících osob, než je tomu v jiném úředním registru (tj. registru České správy sociálního zabezpečení), který je veden o prakticky totožné skupině subjektů údajů, musí to být signálem pro prověření. V kontrolním protokolu popsáné a doložené ověření údajů z jiných existujících registrů vedených pro úřední potřebu České republiky, včetně matriky zemřelých, argumentu nesvědčí. O přiměřenosti a proveditelnosti hromadného prověření údajů v matrikách zemřelých přitom není pochyb.

K vyjádření účastníka řízení k vedení údaje o platném trvalém pobytu a rodinném stavu u zemřelých lze konstatovat, že popis zjištěného porušení zákona v kontrolním protokolu je opět určitý a rozšiřovat je na další údaje vedené o zemřelých v ISEO je něco jiného. Zemřelý/á nemá a nemůže mít ani právně platný trvalý pobyt a nemůže být ani ženatý/vdaná. Správná není ani interpretace ustanovení zákona č. 133/2000 Sb. ve smyslu, jaký je ve vyjádření účastníka řízení použit. Argumentovat proti takovému výkladu je možno i samotným zněním § 3 zákona č. 133/2000 Sb., v němž je údajová základna ISEO taxativně vymezena. V § 3 odst. 7 uvedeného zákona je účastníku řízení uložena povinnost zpracovávat a vést

v informačních systémech o všech údajích rovněž jejich změny. Zobrazování určitého údaje v „základní“ obrazovce je právně vyjádřením aktuálního stavu. Tvrzení, že každý uživatel pracuje s údajem o platném pobytu osoby do dne jeho změny stavu, tedy úmrtí, je nedoložené a vzhledem ke stavu zjištěnému kontrolou neodpovídající skutečnosti. S údajem o platném trvalém pobytu je možné v ISEO pracovat samostatně; oprávnění uživatelé (obecní úřady, Policie České republiky atd.) běžně vyhledávají například všechny osoby, které mají v určité lokalitě trvalý pobyt.

K vyjádření účastníka řízení k nápravným opatřením lze konstatovat, že účastník řízení argumentuje postupem v jednotlivých případech, což nemůže být vzhledem k jejich počtu adekvátní cestou k řešení problému přesnosti osobních údajů zpracovávaných v ISEO. Nevyrovnává se ani s významnými zjištěními o počtu duplicitních (a to jak falešně duplicitních, tak skutečně duplicitních) záznamů; to bylo zjištěno u osob s příjmením Kadeřábek. Argumentace postupem v návaznosti na zjištění kontroly Úřadu pro ochranu osobních údajů pak svědčí, pokud jde o konstatování, zda byl spáchán správní delikt, v neprospěch účastníka řízení. Ze spisové dokumentace je rovněž třeba považovat za zjištěné, že do doby šetření na místě se účastník řízení věcně nezabýval multiplicitním zaznamenáváním jednotlivých fyzických osob.

Dále lze konstatovat, že ve vyjádření jsou směřována opatření ze dvou kontrol; celá argumentace přitom není pro vedení tohoto správního řízení plně relevantní. Výrok o splnění opatření inspektorka Úřadu pro ochranu osobních údajů učinila na základě písemné zprávy účastníka řízení; při kontrole, na jejímž základě je nyní řízení vedeno, však zjistila, že funkčnost „zpochybněno“ není používána, ačkoli pro to nastal důvod. Tento závěr byl učiněn na základě faktického materiálu, o jehož zařazení do kontroly rozhodly stížnosti subjektů údajů - osob, které samy jsou objektem záznamů v ISEO. V jejich věci vede (vedl) příslušný správní spis účastník řízení a činí kroky a podniká operace s osobními údaji, směřujícími k zjištění přesných údajů pro zápis do ISEO. V této souvislosti je třeba také poukázat na irelevanci argumentace o tom, že některé údaje tvoří „součást ISEO“. Pokud údaje o předchozích pobytech jsou součástí záznamu v ISEO, vztahují se tedy na ně zákonné podmínky.

V tomto správním řízení není na místě se zabývat podrobněji možnostmi, jak se vypořádat s neověřenými údaji. Současně nelze pomíjet právní i faktický význam ISEO a údajů každé jednotlivé osoby v něm zaznamenaných; využívání těchto údajů s presumovanou přesností je stanoveno několika desítkami zákonů, včetně zákona č. 101/2000 Sb. Pro řadu zákonem definovaných příjemců je přitom ISEO jediným dostupným úředním registrem, který mohou pro své potřeby vyplývající z povinností a úkolů uložených jim zákonem, využívat.

Informace o opatřeních činěných v návaznosti na provedenou kontrolu byly správním orgánem posouzeny jako plnění opatření uložených k nápravě zjištěného stavu a tvrzení, že inspektorka Úřadu pro ochranu osobních údajů nereagovala na upozornění o nereálnosti lhůt k plnění opatření, není pro toto správní řízení podstatné; je vyjádřením názoru účastníka řízení, který měl být uplatňován nikoli v rámci řízení o správním deliktu, nýbrž relevantním postupem v rámci kontroly prováděné inspektorkou Úřadu pro ochranu osobních údajů.

Správní orgán tady považuje na základě výše uvedeného za prokázané, že účastník řízení svým jednáním porušil povinnost stanovenou v § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb.

Při zhodnocení věci a stanovení výše sankce bylo jako k přitěžujícím skutečnostem přihlédnuto zejména k tomu, že se jedná o nedostatky systémového charakteru a dále k tomu, že údaje z ISEO jsou dále předávány a používány řadou dalších orgánů státní správy a samosprávy. Na druhé straně jako skutečnost snižující závažnost jednání účastníka řízení lze hodnotit to, že se nejednalo o zpracování citlivých údajů, k podílu krajských úřadů, obecních úřadů s rozšířenou působností a ohlašoven a k podílu orgánů uvedených v § 7 zákona č. 133/2000 Sb., na zajišťování věcné správnosti, tj. přesnosti osobních údajů ve smyslu § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb., a dále k tomu, že povinnost blokace údajů byla uložena až zákonem č. 53/2000 Sb., kterým se mění některé zákony související s oblastí evidence obyvatel, a kterým byl zákon č. 133/2000 Sb. doplněn o § 8a s účinností od 1. dubna 2004. Proto byla výše sankce stanovena při dolní hranici zákonné sazby.

Při rozhodnutí o uložení povinnosti uhradit náklady řízení správní orgán vycházel z ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu, který správnímu orgánu ukládá povinnost uložit paušální částkou náhradu nákladů řízení účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, a z § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, kterou se stanoví paušální částka nákladů správního řízení ve výši 1.000 Kč.

S ohledem na výše uvedené, bylo rozhodnuto, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: V souladu s § 152 odst. 1 správního řádu lze u odboru správních činností proti tomuto rozhodnutí podat ve lhůtě 15 dnů, která začíná běžet dnem převzetí rozhodnutí, nejpozději ale desátým dnem od jeho uložení, rozklad předsedovi Úřadu pro ochranu osobních údajů.

Praha, 30. října 2008

Vanda Foldová
ředitelka odboru správních činností